

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/73/2017
Identifikačné číslo spisu:	6613211731
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:6613211731.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu E., bývajúceho v K. proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 6 C 382/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. augusta 2016 sp. zn. 17 Co 148/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručitou súdu 17. júna 2013 domáhal, aby žalovanej bola uložená povinnosť nahradiť mu majetkovú škodu vo výške 14 421,48 € a 6 400 800 HUF a nemajetkovú ujmu vo výške 150 000 €. Žalobu odôvodnil tým, že uznesením vyšetrovateľa OR PZ v Lučenci č. ORP-23/OEK-LC-2011 z 27. februára 2012 bolo proti nemu vznesené obvinenie pre trestný čin účasti v zločine podvodu, ktorého sa mal dopustiť obvinený V. Okresný súd v Lučenci uznesením z 8. marca 2012 sp. zn. OTp/16/2012 rozhodol o jeho vzatí do väzby, v ktorej bol do 11. júla 2012. Generálny prokurátor Slovenskej republiky uznesením zo 17. júla 2012 sp. zn. IV Pz 81/12 rozhodol, že uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry Banská Bystrica zo 7. marca 2012 sp. zn. Kv 70/10 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v jeho neprospech. Generálny prokurátor týmto rozhodnutím zrušil uznesenie prokurátora Krajskej prokuratúry Banská Bystrica zo 7. marca 2012 sp. zn. Kv 70/10 ako aj uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci odboru kriminálnej OEK z 27. februára 2012 sp. zn. ORP-23/OEK-LC-2011 o vznesení obvinenia. Vzhľadom na to je daná zodpovednosť štátu za škodu a tiež nemajetkovú ujmu spôsobenú mu nezákonnými rozhodnutiami štátu o vznesení obvinenia a o vzatí do väzby v zmysle § 5 až § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). V zmysle žaloby žalobcovi spôsobená škoda pozostáva zo sumy, ktorú vynaložil na úhradu trov obhajoby vo výške 13 625,19 € a tiež z jeho ušlej mzdy 6 400 800 HUF (v

prepočte ku dňu vypracovania žaloby 21 668,25 €), peňazí minútých v ústave pre výkon väzby vo výške 724,29 € a kúpnej ceny televízora vo výške 72 €. Nemajetková ujma, náhrady ktorej sa žalobca domáhal vo výške 150 000 €, mu bola - ako uviedol - spôsobená narušením jeho vážnosti a dôstojnosti, poškodením mena a občianskej cti so závažnými dopadmi na jeho podnikateľské aktivity a rodinný život.

2. Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 11. novembra 2014 pod č. k. 6 C 382/2013-141 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu majetkovej ujmy 14 421,48 € a náhradu nemajetkovej ujmy 10 000 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (druhý výrok). Rozhodol tiež o náhrade trov konania.

2.1 Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že uznesením vyšetrovateľa OR PZ Lučenec z 27. februára 2012 bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre trestný čin účasti v zločine podľa § 21 ods. 14 písm. d/ Tr. Zák. za poskytnutie pomoci pri spáchaní obzvlášť závažného zločinu podvodu; sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia prokurátor zamietol uznesením zo 7. marca 2012 ako nedôvodnú; uznesením Okresného súdu Lučenec z 8. marca 2012 bol žalobca vzatý do väzby, ktorá začala plynúť dňom 6. marca 2012 o 6:45 hod.; sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vzatí do väzby odvolací súd zamietol uznesením z 5. apríla 2012; žalobca 11. júla 2012 bol prepustený z väzby na základe uznesenia Okresného súdu Lučenec zo 6. júla 2012 a jeho väzba bola nahradená písomným sľubom obvineného s uložením konkrétnych povinností a obmedzení; uznesením generálneho prokurátora Slovenskej republiky zo 17. júla 2012 bolo zrušené uznesenie z 27. februára 2012 o vznesení obvinenia žalobcovi ako aj uznesenie prokurátora zo 7. marca 2012 o zamietnutí sťažnosti žalobcu, pretože týmto rozhodnutím a trestným konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon. Žalobca z toho vyvodzoval svoj nárok na náhradu škody, a preto 7. novembra 2012 požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie tohto nároku podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

2.2 Súd prvej inštancie uplatnený nárok posúdil podľa ustanovení § 3, § 6, § 8 ods. 5, § 17, § 18 a § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Dospel k záveru, že zodpovednosť žalovanej je potrebné hodnotiť na základe výsledku trestného konania, ktoré bolo rozhodnutím generálneho prokurátora o zrušení uznesenia o vznesení obvinenia fakticky zastavené. Výkonaným dokazovaním bolo preukázané, že je daná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a predmetnou škodou žalobcu, avšak v menšom rozsahu. Za dôvodné považoval trovy obhajoby žalobcu vynaložené v súvislosti s trestným stíhaním pre advokátsku kanceláriu JUDr. Igor Müller a spol. vo výške 1 813,98 €, pre advokátsku kanceláriu AK MG vo výške 7 015,32 € a pre AK Mgr. Henrich Schindler vo výške 4 795,89 €, keď boli realizované z jeho bankového účtu v R. na účet jednotlivých advokátskych kancelárií, výdavky žalobcu vo výkone väzby vo výške 724,29 € (nákupy v bufete, nákupy liekov a receptov, platby za elektrospotrebiče a iné) a vo výške 72 € (nákup televízora), ktoré výdavky by nevznikli, keby sa žalobca nenachádzal vo väzbe a bolo nevyhnutné ich realizovať, aby jeho pobyt vo väzbe bol aspoň trochu znesiteľnejší. Podľa súdu prvej inštancie len samotné konštatovanie porušenia práv v tomto prípade nie je dostačujúce. S prihliadnutím na to považoval za dôvodný nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej výšku ustálil na sumu 10 000 € a vo zvyšku tento posúdil ako neopodstatnený. V súvislosti s týmto poukázal na skutočnosť, že vzatie do väzby predstavuje jeden z najzávažnejších zásahov do osobnej slobody; uviedol, že žalobca v mieste svojho bydliska pôsobil ako právnik, vzatie do väzby a celé trestné stíhanie mu spôsobilo traumy, došlo k zhoršeniu jeho psychiatrickej diagnózy, zhoršila sa jeho povest', poklesla jeho vážnosť, šíрили sa o ňom nepravdivé reči, dokonca jeho väzba bola spomínaná v lokálnej televízii, väzba mala za následok stratu priateľov a jeho diskreditáciu v podnikateľskej oblasti. Žalobu v časti nároku na náhradu ušlého zisku spočívajúceho v ušlej mzde žalobcu za obdobie od marca 2012 do júla 2012 posúdil ako nedôvodnú pretože tento nárok žalobca dostatočne nepreukázal - ním predložené dôkazy neboli spôsobilé preukázať vznik uplatneného ušlého zisku.

3. Na odvolanie žalobcu a žalovanej Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 3. augusta 2016 sp. zn. 17 Co 148/2015 a/ rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 796,29 € (časť prvého výroku) a vo výroku o zamietnutí žaloby v časti o zaplatení 6 400 800 HUF (časť druhého výroku) potvrdil, b/ zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti týkajúcej sa zaplatenia 13 625,19 € a nemajetkovej ujmy 10 000 €, ďalej v zamietajúcej časti žaloby týkajúcej sa nemajetkovej ujmy prevyšujúcej 10 000 € a závislom výroku o

náhrade trov konania a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd konštatoval, že zo skutkového hľadiska je v prejednávanej veci rozhodujúce, že proti žalobcovi bolo vedené trestné stíhanie, ktoré neskončilo jeho právoplatným odsúdením, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo zrušené, a súčasne, že v rámci uvedeného trestného stíhania bol žalobca vo výkone väzby v období od 6. marca 2012 do 11. júla 2012. Názor súdu prvej inštancie, že uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi predstavuje nezákonné rozhodnutie ako jeden z predpokladov zodpovednosti žalovanej za škodu a nemajetkovú ujmu, považoval za správny. Súhlasil aj s názorom, že uznesenie o vzatí do väzby predstavuje rozhodnutie o väzbe, ktoré po zastavení trestného stíhania je jeden z predpokladov zodpovednosti žalovanej v zmysle § 8 ods. 5 písm. a/ zák. č. 514/2003 Z.z. a tiež, že žalovanou tvrdená negatívna podmienka zavinenia väzby zo strany žalobcu vo vzťahu k jeho právu na náhradu škody v zmysle § 8 ods. 6 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. nebola splnená. K jednotlivým uplatneným nárokom uviedol, že nárok na náhradu výdavkov vo výkone väzby spolu v sume 796,29 € a rovnako i nárok na náhradu ušlého zisku (6 400 800 HUF) žalobca uplatnil z titulu rozhodnutia o väzbe. Žalovaná vynaloženie finančných prostriedkov vo výkone väzby nespochybnila; hypotetická úvaha, či by tieto (konkrétne) výdavky vynaložil žalobca, nemôže vyvrátiť skutkové zistenie o reálnom vynaložení týchto výdavkov vo výkone väzby žalobcom a v bezprostrednej súvislosti s výkonom väzby ani zistenie, že tieto výdavky boli žalobcom vynaložené v príčinnej súvislosti s výkonom väzby. Tvrdený ušlý zisk aj podľa odvolacieho súdu žalobca nepreukázal. V tejto súvislosti uviedol, že na unesenie dôkazného bremena vzniku uvedeného nároku bolo nevyhnutné preukázať pravidelný chod vecí, z ktorého by vyplynul záver, že nebyť vzatia do väzby, tvrdený príjem by žalobca v uvedenom období reálne dosiahol (napr. preukázaním uzavretých zákaziek, resp. kontraktov alebo objednávok služieb), potvrdenie o dosiahnutom príjme za minulé obdobie pred vzatím do väzby však uvedené nedokazuje. Zrušujúci výrok vo veci samej odvolací súd odôvodnil tým, že žalobca v samotnej žalobe a ani v priebehu konania nijako nešpecifikoval, aká konkrétna časť uplatnenej náhrady škody a nemajetkovej ujmy mu vznikla v príčinnej súvislosti s predmetným nezákonným rozhodnutím a aká časť v príčinnej súvislosti s predmetným rozhodnutím o väzbe, čo malo za následok neurčitosť žaloby. Nakoľko súd prvej inštancie na túto neurčitosť neprihliadol, jeho právne posúdenie veci nemohlo byť správne a navyše týmto postupom znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. Zároveň poukázal na to, že súd prvej inštancie sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal s podstatnými vyjadreniami strán, najmä námietkami žalovanej o nedostatočnej špecifikácii titulov, od ktorých žalobca odvodzoval niektoré uplatnené nároky a tiež účelnosťou vynaloženia niektorých úkonov trov právnych služieb obhajoby žalobcu.

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, v ktorom navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Podľa presvedčenia žalovanej odvolací súd sa v napadnutom rozsudku nevysporiadal s jej odvolacími námietkami (zaoberá sa len otázkou správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie). Je toho názoru, že pri potvrdení rozsudku súdu prvej inštancie musel odvolací súd realizovať úvahy smerujúce k záveru o preskúmateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie a o jeho dostatočnom a relevantnom odôvodnení. Takýto záver ani žiadne úvahy k nemu smerujúce ale odvolací súd v odôvodnení neuviedol, otázkou preskúmateľnosti napadnutého rozsudku sa v potvrdzujúcom výroku v časti čo do uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 796,29 € vôbec nezaobrá. Pre prípad ak by aj bol správny postup odvolacieho súdu, pri ktorom tento námietku žalovanej ohľadom nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie pre nedostatok dôvodov neskúmal a neposudzoval, i pre takýto postup musel v napadnutom rozsudku uviesť dôvody, čo ale neurobil. Poznačil tak napadnutý rozsudok (i konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo) vadou zakladajúcou dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP t. j. nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V dovolaní tiež argumentovala tým, že pre zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie i v časti zamietnutia žaloby v časti nemajetkovej ujmy prevyšujúcej 10 000 € neexistoval zákonný dôvod. Poukázala na to, že v tejto časti žalovaná bola úspešná, proti zamietajúcemu výroku náhrady nemajetkovej ujmy vo výške prevyšujúcej sumu 10 000 € odvolanie nepodala; výrok rozsudku súdu prvej inštancie v tejto časti napadol odvolaním žalobca, avšak odvolací súd prijal v napadnutom rozsudku záver, že odvolanie žalobcu nebolo dôvodné. Procesným

právom žalovanej v takomto prípade je, že po nedôvodne podanom odvolaní zo strany žalobcu mal byť rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby v časti náhrady nemajetkovej ujmy prevyšujúcej sumu 10 000 € právoplatný. Podľa názoru žalovanej aj týmto sa odvolací súd dopustil nesprávneho procesného postupu, ktorým znemožnil strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čo zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

5. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol jeho zamietnutie a uviedol, že k procesným vadám, z ktorých žalovaná vyvodzuje prípustnosť dovolania, nedošlo.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm b/ CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 viackrát (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je (nesmie byť vnímaný ako) tretia inštancia, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 CSP). V danom prípade žalovaná namieta, že v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 písm. f/ CSP.

9. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ CSP.

10. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

11. Žalovaná dovolaním napadla rozsudok odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd: 1/ potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 796,29 € a vo výroku o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie 6 400 800 HUF a 2/ zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti týkajúcej sa zaplatenia 13 625,19 € a nemajetkovej ujmy 10 000 €, ďalej v zamietajúcej

časti žaloby týkajúcej sa nemajetkovej ujmy prevyšujúcej 10 000 € a závislom výroku o náhrade trov konania a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Povahu rozhodnutia vo veci samej v danom prípade má len potvrdzujúca časť výroku rozsudku odvolacieho súdu, časť výroku, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie túto povahu nemá, pretože nebolo vydané v tejto časti nároku žalobcu vecné rozhodnutie. V dôsledku kasácie rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátenia veci na ďalšie konanie nie je vec právoplatne skončená a súd prvej inštancie znovu o nej koná a rozhoduje (viď publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1353 až 1356).

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. K obdobnému právnomu názoru, i keď vo vzťahu k § 237 ods. 1 O.s.p., dospel najvyšší súd vo viacerých rozhodnutiach (viď 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 409/2015, 4 Cdo 143/2015, 5 Cdo 238/2015, 6 Cdo 30/2016, 7 Cdo 371/2015, 8 Cdo 34/2016); výslovne to však uviedol aj v niektorých rozhodnutiach, v ktorých aplikoval už právnu úpravu dovolania obsiahnutú v CSP (3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017).

13. V danom prípade žalovaná videla vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP v tom, že odvolací súd a/ sa nevysporiadal s jej odvolacou námietkou týkajúcou sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti výroku o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 796,29 €, b/ zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v časti výroku týkajúceho sa zamietnutia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch prevyšujúcej sumu 10 000 €, hoci odvolanie žalobcu v tejto časti nebolo dôvodné, pričom odvolací súd tento svoj postup v rozhodnutí riadne neodôvodnil.

14. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

15. S otázkou prípustnosti dovolania, prípustnosť ktorého dovolateľka vyvodzuje z nedostatočného odôvodnenia alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku, sa odvolací súd zaoberá často. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala pritom názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality odôvodnenia) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila (len) tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci. Vada tejto povahy nebola považovaná za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania. S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania“ zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016. Právna veta tohto stanoviska znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Podstata tohto stanoviska je aktuálna aj za účinnosti CSP.

16. Uvedené stanovisko považuje odvolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť predmetnej právnej vety, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých

(extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Podľa presvedčenia dovolacieho súdu odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Odvolací súd v súvislosti s potvrdzujúcim výrokom súdom prvého stupňa v časti majetkovej škody v sume 796,29 € odpovedal akým titulom bola žalobcovi priznaná náhrada škody (por. bod 4.10). V tejto spojitosti dodal, že nemožno za situácie preukázania reálneho vynaloženia výdavkov žalobcom v čase výkonu väzby a v bezprostrednej súvislosti s pobytom v nej hypoteticky uvažovať o tom, či by tieto (konkrétne) výdavky vynaložil žalobca na slobode; hypotetická úvaha nemôže vyvrátiť skutkové zistenie o ich reálnom vynaložení vo výkone väzby žalobcom a v bezprostrednej súvislosti s výkonom väzby ani zistenie, že tieto výdavky boli žalobcom vynaložené v príčinnej súvislosti s výkonom väzby. Týmto odvolací súd zároveň postačujúco reagoval aj na základné námietky žalovanej týkajúce sa identifikácie nároku, jeho vzniku a výšky. Dovolací súd v tejto spojitosti opätovne pripomína, že za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

17. Pokiaľ išlo o námietku týkajúcu sa porušenia zákazu reformatio in peius, a tiež, že odvolací súd v napadnutom rozsudku neuviedol v tomto smere žiadne relevantné odôvodnenie, táto časť námietky žalovanej smeruje proti zrušujúcemu výroku rozhodnutia odvolacieho súdu. K skúmaniu dôvodnosti tejto námietky dovolací súd pristúpiť nemohol pre neprípustnosť dovolania. V tejto súvislosti poukazuje na stanovisko R 19/2017, ktorého právna veta znie: „Dovolanie proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, proti ktorým je dovolanie prípustné v zmysle ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku“.

18. Na podklade vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné; dovolanie žalovanej preto podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

19. Žalobca bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol mu nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.